

УДК 687.003 (477)

**DEVELOPMENT TRENDS OF THE GARMENT INDUSTRY IN UKRAINE
ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ШВЕЙНОЇ ГАЛУЗІ В УКРАЇНІ****Belts V. O./ Бєльц В.О.**

student/ студентка

*Priazovskyi State Technical University SHEI, Mariupol, vul. Universytets'ka 7, 87500**ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет», Маріуполь,**вул. Університетська 7, 87500*

Анотація. В роботі проаналізовано перспективи розвитку швейного виробництва в Україні. Розглянуто основні фактори впливу на зміни споживчого інтересу до швейної продукції українських виробників. Сформульовані рекомендації по забезпеченню відповідності виробництва та експорту українського одягу міжнародним стандартам.

Ключові слова: імпорт, конкуренція, сировина, швейні вироби, швейна промисловість

Вступ.

Швейна промисловість в Україні довгий час перебувала у стані занепаду. Обсяги виробництва з кожним роком зменшувалися, а велика частка виробленого товару йшла на експорт. Це було спричинено сукупністю внутрішніх та зовнішніх факторів:

1. Різке зменшення обсягів замовлень.
2. Залежність від імпортних сировинних баз.
3. Застаріле обладнання та технології виробництва.
4. Дефіцит обігових коштів на підприємствах і комерційні кредити.
5. Загострення конкуренції з боку зарубіжних виробників дешевої продукції (Китай, Індонезія, Туреччина).

Однак 2016-2018 роки стали переломними – українські споживачі, які в більшості віддавали перевагу імпортним виробам, стали проявляти великий інтерес до швейної продукції українських виробників.

Основний текст.

За даними Державної служби статистики України, обсяг реалізованої продукції швейного виробництва за 2016 рік склав 3230 млн. грн., за 2017 рік – 8656 млн. грн., а за 2018 рік – 10103 млн. грн. Показники демонструють позитивні зміни динаміки продажу українських швейних виробів – за цей період обсяг їх реалізації збільшився на 312,8% (майже втричі). Частка швейного сектору в структурі ВВП складає близько 0,5%, в структурі промислового виробництва – близько 0,7% [1]. Істотна частка швейного бізнесу перебуває в тіньовому секторі, отже офіційна статистика не дає реальної картини стану легкої промисловості в країні.

Основні стимулятори розвитку ринку виробництва швейних виробів в Україні наступні:

1. Збільшення обсягів державних закупівель. Активними клієнтами українських швейних фабрик стають державні та комунальні підприємства, а також силові структури (пошив спецодягу та обмундирування для військових).
2. Падіння гривні відносно євро та долара (період з 2014 по 2018 роки), що спричинило підвищення цін на імпортні товари.

3. Зростання патріотичних настроїв населення. Тренд «Made in Ukraine», який останнім часом спостерігається в багатьох галузях, швидкими темпами закріплюється і в легкій промисловості, особливо в швейній індустрії.

За оцінками Української асоціації підприємств легкої промисловості, в Україні працює близько 1,8 тисяч швейних фабрик, а обсяг ринку легкої промисловості України становить близько 80 мільярдів гривень [2].

Однак, незважаючи на прискорення розвитку швейної індустрії, існує ряд проблем, які досі потребують вирішення: нерівні умови конкуренції виробників на внутрішньому ринку; недостатній рівень контролю за якістю виробленої продукції; нестабільність в українському податковому законодавстві. До того ж, виробництво в Україні характеризують низька продуктивність праці, дефіцит кваліфікованих кадрів та обмеженість джерел сировини.

Важливим чинником, що не дає українським виробникам збільшувати обсяги внутрішнього продажу відшитого одягу, залишається великий обсяг імпортованих товарів «секонд-хенду». В структурі імпорту товарів легкої промисловості його обсяг займає частку в 54% (станом на 2017 рік).

Одним з основних факторів, які уповільнюють розвиток української швейної промисловості, є відсутність власної сировинної бази. Більшість швейних підприємств працюють за схемою давальницької сировини і виготовляють вироби для зарубіжних брендів. Текстиль, швейна фурнітура та обладнання постачаються з-за кордону, що робить виробництво дорожчим, адже вартість сировини становить близько 80% собівартості швейних товарів.

Відповідно до даних Української асоціації легкої промисловості, до 85% продукції швейного виробництва йде на експорт. Більшість товарів Україна експортує до країн Євросоюзу (до 80% від загального обсягу експорту). Головними європейськими імпортерами українського одягу є Польща, Німеччина, Угорщина, Італія.

З 1 січня 2016 року вступила в дію Угода про зону вільної торгівлі між Україною та ЄС, отже виробники отримали преференційний доступ до ринків 28 європейських держав. Українські підприємства намагаються наблизитися до європейських стандартів якості товару, проходять обов'язкову сертифікацію і освоюють сучасні технології виробництва.

Українським центром сприяння інвестиціям та торгівлі (ІТFC) разом з ДП «Укрпромзовнішекспертиза» в рамках проекту за підтримки Посольства Королівства Нідерландів в Україні розроблено «Практичний посібник з експорту одягу і взуття до ЄС». Автори посібника пропонують сім найважливіших кроків до виходу на європейський ринок [3]:

1. Компаніям необхідно визначити, чи готові вони для ведення експортної діяльності.
2. Провести маркетингове дослідження та обрати найперспективніші ринки.
3. З'ясувати вимоги та стандарти до експортованої продукції, імпортні мита та особливості тарифного регулювання експорту до ЄС.
4. Визначити партнера на зовнішньому ринку та розробити план з просування товарів (реклама, електронна комерція та ін.).

5. Обрати оптимальну бізнес-модель, побудувати відповідну систему логістики та транспорту.
6. Визначити шляхи зниження зовнішньоекономічних ризиків.
7. Проаналізувати актуальні програми підтримки експортної діяльності.

Аналітично-дослідницькою організацією J.E. Austin Associates Inc. розроблена «Дорожня карта розвитку галузей виробництва одягу та взуття», замовником якої виступив Європейський банк реконструкції та розвитку. Прискорення розвитку швейної сфери пропонується шляхом підвищення продуктивності виробничих потужностей, створення сприятливого середовища для притоку інвестицій у галузь та покращення маркетингових стратегій для підвищення репутації українських виробників на міжнародних ринках [4].

Українські експортери мають дотримуватися стандартів ЄС щодо пакування, маркування, якості та безпеки товарів, що просуваються на європейський ринок, а також стандартів соціальної відповідальності. Також в Україні необхідно створити лабораторії, сертифіковані відповідно до міжнародних стандартів, щоб забезпечити відповідність виробництва та експорту встановленим стандартам.

Заклучення і висновки.

Цільовою стратегією української швейної промисловості має стати перетворення її у конкурентоспроможного постачальника одягу середнього та високого класу.

Зниження частки імпортової сировини та перехід на виробництво повного циклу дозволить досягти підвищення прибутків в швейній галузі та зміцнення цінової конкуренції українського одягу.

Література:

1. Державна служба статистики України. // URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення 26.09.2019).
2. Українська асоціація підприємств легкої промисловості. // URL: <https://ukrlegprom.org/ua/> (дата звернення 26.09.2019).
3. Практичний посібник з експорту одягу і взуття до ЄС / Міністерство закордонних справ України: URL: https://mfa.gov.ua/mediafiles/sites/finland/files/Clothes_shoes.pdf (дата звернення 27.09.2019).
4. Дорожня карта розвитку галузей виробництва одягу та взуття / Українська асоціація підприємств легкої промисловості: URL: <https://ukrlegprom.org/files/ukrlegprom-roadmap.pdf> (дата звернення 28.09.2019).

References:

1. State Statistics Service of Ukraine. // URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Ukrainian Association of Light Industry Enterprises. // URL: <https://ukrlegprom.org/ua/>
3. A Practical Guide to Exporting Clothing and Shoes to the EU / Ministry of Foreign Affairs of Ukraine: URL: https://mfa.gov.ua/mediafiles/sites/finland/files/Clothes_shoes.pdf
4. Roadmap for the development of clothing and footwear industries / Ukrainian Association of Light Industry Enterprises: URL: <https://ukrlegprom.org/files/ukrlegprom-roadmap.pdf>

Abstract. *The paper analyzes the prospects of development of garment production in Ukraine. The main factors of influence on changes in consumer interest in the garment production of Ukrainian manufacturers are considered. The main factors of production growth and the existing problems in the industry are identified. Recommendations on ensuring conformity of production and export of Ukrainian clothing to international standards have been formulated.*

Key words: *import, competition, raw material, garment, garment industry*

Науковий керівник: к.т.н., доцент Ніколаєнко І.В.

Стаття відправлена: 04.10.2019 р.

© Бельц В.О.